

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 27. januara 2014. god.
Br. ref.:RK 543/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI65/13

Podnosioci

Rasim Hoxha i Remzije Hoxha-Prelvukaj

**Ocena ustavnosti presude rev. 291/2009 od 4. septembra 2012. god.,
Vrhovnog suda Republike Kosovo**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosioci zahteva

1. Zahtev su podneli g. Rasim Hoxha i gđa Remzije Hoxha-Prelvukaj (u daljem tekstu: podnosioci zahteva), zastupljeni od strane g. Ganija Asllanija, advokata iz Prištine.

Osporene odluke

2. Podnosioci zahteva osporavaju presudu rev. 291/2009 od 4. septembra 2012. god., Vrhovnog suda Kosova, njima uručena 28. decembra 2012. god.

Pravni osnov

3. Zahtev se zasniva na članu 113.7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo, od 15. januara 2009. god., (u daljem tekstu: Zakon), i pravilu 56. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke koja je navodno *“nepravična i protivustavna jer odbijanjem revizije podnosioca kao neosnovane, povređena su njihova prava za pravično suđenje i prava na imovinu”*.
5. U tom pogledu, podnosioci zahteva tvrde da su povređeni članovi 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 29. aprila 2013. god., podnosioci su podneli zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 29. aprila 2013. god., predsednik je odlukom br. GJR. KI65/13, imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom br. KSH. KI65/13 imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Ivan Čukalović (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Enver Hasani.
8. Dana 26. juna 2013. god., podnosioci su obavešteni o registraciji zahteva. Istog dana, Vrhovni sud Kosova je obavešten o zahtevu.
9. Dana 3. jula 2013. god., Sud je tražio od podnosioca zahteva i Osnovnog suda u Peći da dostave dodatna dokumenta.
10. Dana 19. jula 2013. god., Osnovni sud u Peći – ogranak u Istoku i podnosioci su odgovorili na zahtev.
11. Dana 18. novembra 2013. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu u punom sastavu preporuku o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Dana 27. maja 2002. god., Opštinski sud u Istoku je presudom C. br. 133/01 utvrdio da je podnosilac Rasim Hoxha vlasnik sporne kuće i korisnik parcele na kojoj je izgrađena kuća i obavezao je tuženog G. M. da navedenu nepokretnost oslobodi podnosiocu. Opštinski sud u Istoku je odbio kao neosnovan tužbeni

zahtev podnosioca Remzije Hoxha-Prelvukaj, o priznavanju suvlasništva nad spornom nepokretnosti.

13. Dana 7. novembra 2002. god., Okružni sud u Peći je rešenjem Ac. br. 163/02 ukinuo presudu C. br. 133/01 od 27. maja 2002. god., Opštinskog suda u Istoku i predmet vratio na ponovno suđenje.
14. Dana 23. jula 2004. god., Opštinski sud u Istoku je presudom C. br. 9/03 odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca kojim su tražili da se utvrdi da su suvlasnici sporne nepokretnosti (zemljište i kuća) i utvrdio je da je protiv-tužilac G. M. vlasnik sporne nepokretnosti na osnovu kupoprodaje, održaja i izgradnje.
15. Dana 20. oktobra 2004. god., Okružni sud u Peći je rešenjem Ac. br. 283/2004 ukinuo presudu Opštinskog suda u Istoku C. br. 9/03 od 23. jula 2004. god. i vratio predmet na ponovno suđenje.
16. Dana 28. aprila 2005. god., Opštinski sud u Istoku je presudom C. br. 1794/04 odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca kojim su tražili da se utvrdi da su suvlasnici sporne nepokretnosti i utvrdio je da je protivtužilac G. M. vlasnik sporne nepokretnosti.
17. Dana 11. januara 2006. god., Okružni sud u Peći je rešenjem Ac. br. 219/05 ukinuo presudu C. br. 1794/04 od 28. aprila 2005. god., Opštinskog suda u Istoku i predmet vratio na ponovno suđenje.
18. Dana 6. novembra 2007. god., Opštinski sud u Istoku je presudom C. br. 10/06 odbio kao neosnovan tužbeni zahtev podnosioca zahteva kojim su tražili da se utvrdi da su suvlasnici sporne nepokretnosti i utvrdio je da je protivtužilac G. M. vlasnik sporne nepokretnosti.
19. Dana 19. februara 2009. god., Okružni sud u Peći je presudom Ac. br. 13/08 odbio kao neosnovane žalbe podnosioca zahteva i potvrdio je presudu C. br. 10/06 od 6. novembra 2007. god., Opštinskog suda u Istoku.
20. Dana 4. septembra 2012. god., Vrhovni sud Kosova je presudom rev. br. 291/2009 odbio kao neosnovanu reviziju podnosioca zahteva i potvrdio presudu Ac. br. 13/2008 od 19. februara 2009. god., Okružnog suda u Peći.
21. Presudom rev. br. 291/2009 od 4. septembra 2009. god., Vrhovni sud je, između ostalog obrazložio:

“... Iz spisa predmeta proizilazi da su tužioci-protivtuženi (podnosioci zahteva) brat i sestra, a da im je tuženi-protivtužilac G.M. zet. To da je tužilac-protivtuženi Rasim (podnosilac zahteva) vlasnik parcele 5/1, na koju je pravo vlasništva stekao na osnovu ugovora o podeli porodičnog placa, overen kod Opštinskog suda u Đurakovcu Vr. br. 467/72 od 6.9.1972. god. Na osnovu ovog ugovora tužiocu-protivtuženom (podnosiocu zahteva) Rasimu je izdata tapija. Na osnovu građevinske dozvole izdate od strane opštinskog nadležnog organa prvi tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) Rasim je počeo da gradi porodični objekat sa drugom tužiljom-

protivtuženom (podnosilac zahteva) Remzije na osnovu ugovora o zajedničkoj izgradnji. Budući da je tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) Rasim odlučio da živi u Prištini i da kupi kuću u Prištini, postignut je sporazum između njega i tuženog-protivtužioca G.M. da on proda njegovu kuću u Pečkoj Banji i da prodajnu cenu preda tužiocu-protivtuženom (podnosiocu zahteva) Rasimu. Tuženi-protivtužilac G.M. je u 1979. godini prodao svoju kuću u Pečkoj Banji S. Z. za tadašnji iznos od 120 miliona dinara i po sporazumu taj iznos je predao tužiocu-protivtuženom (podnosiocu zahteva) Rasimu. Na osnovu ovog sporazuma tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) Rasim bio je obavezan da tuženom-protivtužiocu G.M. izgradi ili kupi kuću u Pečkoj Banji, Prištini ili u Đakovici i to u roku od 5-6 godina. Tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) je odlučio da tuženi-protivtužilac G.M. stanuje u spornoj kući. Ove činjenice su bile nesporne između parničara.

Tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) Rasim, budući da nije ispunio obavezu iz sporazuma da tuženom-protivtužiocu G.M. izgradi ili kupi kuću u Pečkoj Banji, Prištini ili u Đakovici, isti je u spornu kuću investirao u cilju da istu prilagodi za stanovanje instaliranjem vode, kanalizacije, struje i druge gradnje svojim sredstvima i smestio se u spornoj kući u 1980. godini. S obzirom da tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) nije ispunio ranije postignuti sporazum isti je supruzi tuženog-protivtužioca G.M. koja mu je sestra i svojim sestricima u 1986. godini čestitao kuću o kojoj je reč...

Tuženi-protivtužilac G.M. je izvršio investicije u spornoj kući, smatrajući da to radi u svojoj kući, dok se tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) ovim investicijama tuženog-protivtužioca G.M. nije usprotivio. Bilo je kasnije pokušaja da se postigne sporazum između parničara u vezi sa spornom kućom, ali bili su neuspešni.

Na osnovu takvog činjeničnog stanja, revizioni sud nalazi da je zaključak prvostepenog suda ispravan da je tuženi-protivtužilac G.M. stekao pravo svojine na osnovu člana 24. stav 2 ZOSPO, s obzirom da je kao savestan graditelj znao da gradi u svom objektu. Izvršenim investicijama od strane tuženog-protivtužioca G.M. u izgrađenom objektu stiče se pravo svojine ukoliko je savestan graditelj vršio značajne investicije, a vlasnik nepokretne imovine je znao o investicijama i nije se usprotivio u smislu člana 24, stav 1. ZOSPO. Na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog od strane prvostepenog suda proizilazi da se tuženi-protivtužilac G.M. u spornu kuću uselio u 1980. godini na osnovu prethodnog sporazuma sa tužiocem-protivtuženim (podnosiocem zahteva) i da je od useljenja u ovu kuću tuženi-protivtužilac G.M. izvršio značajne investicije a koje prema izveštaju građevinskog veštaka ove investicije dostižu iznos od 81.822,95 evra...

Tuženi-protivtužilac G.M. bio je svestan da gradi u svojoj kući, pošto se prema sporazumu sa tužiocem-protivtuženim (podnosiocem zahteva) u 1980. godini uselio u spornu kuću i izvršio je investicije dovodeći objekat u sadašnje stanje, dok se tužilac-protivtuženi (podnosilac zahteva) do podnošenja tužbe nije ni usprotivio.“

Navodi podnosioca

22. Podnosioci zahteva tvrde da redovni sudovi nisu doneli pravične i nepristrasne odluke, vršeći tako povredu zakonskih i ustavnih odredaba i Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).
23. Podnosioci zahteva tvrde da je njima povređeno pravo na imovinu garantovano članom 46. [Zaštita imovine] Ustava i članom 1. [Zaštita imovine] Protokola br. 1 EKLJP. Podnosioci zahteva, takođe, tvrde da je povređen član 36. Zakona br. 03/L-154 o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.
24. Podnosioci zahteva tvrde da su povređena njihova prava garantovana članom 3.1 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, stavovi 1. i 3. jer su oni: *“... osporili ocenu kuće prema veštačenju veštaka koga je odredio sud, kako bi se izvršilo veštačenje od strane veštaka sa građevinskog fakulteta u Prištini ili da se izvrši superveštačenje, ovo pravo je negirano od strane ovog suda na kategoričan način, ne uključujući naš zahtev ni u zapisnike suda...”*
25. Konačno, podnosioci zahteva traže od Suda da oceni zakonitosti i ustavnost odluka redovnih sudova i da se njima vrati pravo na imovinu za koje tvrde da im je uskraćeno od strane redovnih sudova na proizvoljan način.

Ocena prihvatljivosti zahteva

26. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca zahteva, prvo treba da ispita da li su ispunjeni svi uslovi za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, dalje obrazloženi Zakonom i Poslovníkom o radu.
27. U vezi sa zahtevom podnosioca, Sud se poziva na član 113.7. Ustava, koji propisuje:
“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
28. U ovom slučaju, Sud primećuje da su podnosioci iscrpeli pravna sredstva, kao što je određeno članom 113.7. Ustava.
29. Sud se takođe poziva i na član 49. Zakona, koji propisuje:
“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.
30. Sud uzima u obzir i pravilo 36. (1) b) Poslovníka o radu, koje propisuje:

“Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

b) samo ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva...”.

31. U tom pogledu, Sud se takođe poziva na pravilo 27.6. Poslovnika o radu, koji predviđa:

“Vremenski rok određen Ustavom, zakonom ili Poslovníkom će se računati na sledeći način:

[...]

(4) Kada je rok određen u mesecima i danima, rok se prvo računa u punim mesecima pa onda u danima;

(5) Kada se računa rok, isti uključuje subotu, nedelju i službene praznike.

(6) Kada se u suprotnom rok završi u subotu, nedelju ili na dan službenog praznika, isti će se produžiti do isteka prvog sledećeg radnog dana.”

32. Sud primećuje da je zahtev podnet 29. aprila 2013. god., dok je podnosiocima zahteva presuda Vrhovnog suda uručena 28. decembra 2012. god.

33. U ovom konkretnom slučaju, Sud primećuje da podnosioci zahteva nisu mogli da podnesu zahtev 28. aprila 2013. god., jer taj dan bio nedelja, i prema pravilu 27.6. Poslovnika o radu, u takvim slučajevima, zahtev se može podneti prvog radnog dana posle nedelje, što su podnosioci i učinili.

34. Prema tome, sledi da je zahtev blagovremen, jer je podnet Sudu u okviru roka od četiri (4) meseci predviđenog Zakonom i Poslovníkom o radu.

35. Što se tiče tvrdnji pokrenutih u zahtevu, Sud se poziva na pravilo 36.1. (c) Poslovnika o radu koji predviđa:

“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”

36. Sud smatra da podnosioci zahteva nisu podneli nikakav *prima facie* dokaz koji bi ukazao da su postupci sprovedeni u redovnim sudovima bili nepristrasni ili proizvoljni; štaviše, tvrdnje podnosilaca zahteva pokreću pitanje činjenica i zakona, što predstavlja punu nadležnost redovnih sudova.

37. Ustavni sud ponavlja da nije Sud koji utvrđuje činjenice, Ustavni sud želi da naglasi da je utvrđivanje činjeničnog stanja potpunog i ispravnog, potpuna nadležnost redovnih sudova i da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi usaglašenost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim zakonskim instrumentima i stoga ne može da deluje kao “sud četvrtog stepena“ (vidi slučaj Akdivar protiv Turske, br. 2189/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996.

god., stav 65. i takođe, vidi slučaj KI-86/11, podnosilac zahteva Milaim Berisha, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. god.).

38. Štaviše, zahtev ne pokazuje da su redovni sudovi delovali na nepravedan i proizvoljan način. Nije uloga Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica sa ocenama redovnih sudova i, kao opšte pravilo, to je dužnost tih sudova da ocene dokaze koje imaju pred sobom. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci u redovnim sudovima u celosti bili pravični, uključujući i način na koji su pribavljeni ti dokazi (vidi slučaj Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 13071/87, izveštaj Evropske komisije za ljudska prava od 10. jula 1991. god.).
39. Činjenica da se podnosioci zahteva ne slažu sa ishodom slučaja ne može da im služi kao pravilo da pokrenu argumentovani zahtev za povredu člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i člana 46. [Zaštita imovine] Ustava (vidi slučaj Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. god.).
40. U ovim okolnostima, podnosioci zahteva nisu dokazima potkrepili svoje tvrdnje o povredi člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i člana 46. [Zaštita imovine] Ustava, jer činjenice koje su predstavili, ni na koji način ne ukazuju da su im redovni sudovi negirali prava garantovana Ustavom.
41. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se odbaci kao neprihvatljiv u skladu sa pravilom 36. 1. (c) Poslovnika o radu.

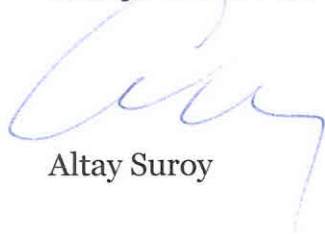
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7. Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 36 (1) c). Poslovnika o radu, 18. novembra 2013. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani